

ζωής και της ιστορίας, ποιήματα, που συχνά μας σταματούνε για να κοιτούμε το χτύπο μιας ζεστής καρδιάς ή μιας δλόδροσης βρύσης το τρέξιμο. "Ας μιλήσει ο ποιητής :

Ω Μοῦσα μου, ὄλοι πέτρι σὲ φαντάζονται
Ποῦ στυλιωμένη μισοδείχνεις μιᾶν ἰδέα,
Ανοσολοσμίατη τοῦ κόσμου καὶ ἄχρη,
Καὶ πάντοτε γιὰ λίγους μόνο ὥραία.

Ὅμως κανένας δὲ σοφίστηκε
Τ' αὐτὴ νὰ βάλῃ ἀπάνον στὴ μαρμαρωμένη,
Ν' ἀκούσῃ ἓνα καρδιόχτυπο,
Σὰν καρπιὰνα θανάτου νὰ σημαίνει.

Σ' ὄλο τὸ ἔργο τοῦ Παλαμά εἶναι χυμένα τὰ ἴδια ποιητικὰ στοιχεῖα, σὲ διάφορο βαθμὸ ἀναλογίας. Καὶ δὲ θάλεγα εἰλ' αὐτὰ, ἂν ἔ κ. Χατζόπουλος δὲν εἶχε τὴν ἀφέλεια νὰ χωρίσῃ τὸ ἔργο τοῦ Παλαμά, σ' ἔργα πού πηγάζει ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὰ πράματα, καὶ νὰ βρῆ ἐδῶ τὴν ἀξία τοῦ ποιητῆ καὶ σ' ἔργο πού πηγάζει ἀπὸ τὴν ἰδέα καὶ τὴ ζωὴ τῶ βιβλίων, καὶ νὰ τἀποκλείσῃ. Χώρισμα σταλῆθῃε βιασμένο κι ἀφύσικο, πού ἄθελα ἀμφισβητεῖ τὸ κύρος τοῦ κ. αὐτοῦ σ. κ. Χατζόπουλος, μιλώντας τόσο εἰναικῶς γιὰ δυὸ ἀπ' τὰ φιλοσοφικώτερα ποιήματα τοῦ Παλαμά, τίς « Ἀλυσίδες » καὶ τὸν « Ἀσκρατο ».

Περνώντας κατέπι ἀπὸ τίς « Ἐκατὸ Φωνές » καὶ κινημένος ἀπὸ τὸ ἴδιο ξεχώρισμα, ὁ κριτικὸς μᾶς παραθέτει δυὸ τρία ἀπλὰ κ' εἰδυλλιακὰ τραγοῦδια, δείγματα λέει τῆς θετικῆς ἀξίας τοῦ ποιητῆ. Ὁ Παλαμάς, εἶναι ὅ,τι εἶναι, κ' ἔχει τὴ φυσιογνωμία πού ἔχει, γιατί ξέρει νὰ δείχνεται **πολύμορφος** καὶ **πολύτροπος**, κρούοντας ἄλλες τίς νότες. Γιὰ νὰ βεβαιώσω αὐτό μου τὸν ἰσχυρισμό, δίνω μερικὸς ἀριθμούς ἀπὸ τίς Ἐκατὸ Φωνές. Δὲν περιορίζομαι σὲ μερικὰ δείγματα εἰδυλλιακῆς νότας, καθὼς ἔ κ. Χατζόπουλος, μὰ διαλέγω ἀπ' ὄλα τὰ εἶδη : (π. χ' 6, 9, 13, 21, 25, 27, 34, 35, 38, 43, 45, 71, 72, 74, 75, 79, 81, 84, 94). Δίνω σημασία σ' αὐτὸ τὸ ξεχώρισμα, γιατί νομίζω πὼς οἱ Ἐκατὸ Φωνές συμπυκνώνουν ἐλόκληρη τὴν ποιητικὴ τοῦ Παλαμά, κ' ἔτσι ὁ παραπάνω ἰσχυρισμός μου θὰ μποροῦσε ν' ἀπλωθῆ σ' ὄλο τὸ ἔργο.

(Στ' ἄλλο φύλλο τελιώνει)

II. ΦΑ.

Πιὸ ἀταχτο καὶ πιὸ ἄμαθο πρᾶμα δὲν ἄκουσα παρὰ νὰ τὴ λέν τὴ ρωμαϊκὴ γλῶσσα **Ψυχαρική**. Ἴσως τιμὴ γιὰ τὸν Ψυχάρη τοῦτο, γιὰ τὸ ἔθνος ὅμως ὄχι, ἀφοῦ στὸ ἔθνος ἀνήκει ἡ γλῶσσα, ἀφοῦ εἶναι ἡ μόνη του γλῶσσα.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συντάκτης : Ν. Α. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ, Ἄρ. 11, ΑΘΗΝΑ.

Συντρομὴ χρονιάτικη : Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1/2.—Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τριμηνες συντρομῆς (3 δρ. τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ἂ δὲ στέλνει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο, 20.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλοῦνται στὸ γραφεῖο μῆς στὴ διαλλή τιμῆ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὄλα τὰ κώσσια, καὶ ὅτις ἐπαρχίες στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΟΧΙ ΕΥΤΥΝΕΣ, ΜΑ ΕΡΓΑ! — Ο ΟΡΚΟΣ — ΣΟΦΟΙ ΣΥΒΟΥΛΑΤΟΡΕΣ — ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ.

ΦΟΒΟΥΜΑΣΤΕ πὼς καὶ οἱ φίλοι μας «Φιλελεύθεροι» ἐτοιμάζονται νὰ κοπάνισουν ἀέρα μέσα στὴν ἔθνοσυνέλεψη, γιατί κοπάνισμα ἀέρα τὸ θαρροῦμε τὸ νὰ ζητηθῶν ἐξ ὁμοῦ, λέει, ἀπὸ τὰ δυὸ πολιτικὰ κόμματα, τὸ Θεοτοκικὸ καὶ τὸ Ράλλικὸ, γιὰ τὴ σημερινὴ κατάσταση, σὰ νὰν τὴ φέρανε τὴ σημερινὴ κατάσταση ὁ Θεοτόκης κι ὁ Ράλλης καὶ σὰ νὰ μὴ δουλέψαμε ὄλοι μας καὶ μέσα κι ἔξω ἀπὸ τὴ Βουλὴ, ἀπὸ τὸ 62 καὶ δῶ, νὰ φανίσουμε αὐτόνε τὸν τόπο καὶ νὰ τονὲ φέρουμε στὸ ἀξιοθρήνητο σημεῖο πού βρίσκεται σήμερα!

Ἄντὶ νὰ ζητήσουν οἱ Φιλελεύθεροι, ἢ ὅποιος ἄλλος, ἐτύτους ἀπὸ τὸ δεῖνα κι ἀπὸ τὸ τᾶδε πρόσωπο κι ἄντὶ νὰ χάσουν τὸν καιρὸ τους μὲ τὸ μελοδραματικὸ πιὰ «Ποιὸς φταίει;», πραχτικώτερα καὶ πατριωτικώτερα θὰ φερνόντουσαν ἂν, ξεχνώντας τὰ μαργωτὰ περασμένα, ἀντικρίζανε μὲ καθαρὴ ματιὰ καὶ κρίση τὰ σημερινὰ καὶ τὰ μελλούμενα καὶ βάζανε τὰ δυνατὰ τους νὰν τὰ δημιουργήσουν ἀθροπινώτερα καὶ τιμιώτερα ἀπὸ τὰ χτεσινὰ.

Ἄν τὸ βάλομε γι' ἀρχὴ πὼς ὄλοι, ποιὸς λίγο ποιὸς πολὺ, φταίμε, θὰ δοῦμε πὼς κείνο πού μᾶς χρειάζεται σήμερα δὲν εἶναι ἡ κριτικὴ μὰ ἡ δημιουργία.

ΚΑΙΡΟΣ, βλέπετε, γιὰ Βυζαντινὲς συζητήσεις! Οἱ ριζοσπάστες κτλ. πρέπει νὰ ὀρκιστοῦνε ἢ ὄχι στὸνομα τοῦ Βασιλιά; Νὰ δοῦμε! Ἐμεῖς ὡς τόσο θὰν τοὺς προτεῖναμε νὰ ὀρκιστοῦνε ἀκόμα καὶ στ' ὄνομα τοῦ κ. Φιλάρτου, σώνει νὰ μᾶς γλύτωναν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀναγουλιαστικὸ ζήτημα καὶ νὰ μπαίνανε μιὰ ὥρ' ἀρχιτέρα στὴ δουλειὰ.

Γιατὶ τὸ κάτω κάτω τοὺς στείλαμε μέσα στὴν ἔθνοσυνέλεψη νὰ κάνουν κάτι καλύτερο καὶ οὐσιαστικώτερο ἀπὸ τέτιες ἀνούσιες συζητήσεις, πού μπορούσαν ἀξιόλογα νὰν τίς κάνουν κ' οἱ παλιοὶ πολιτικοί, χωρὶς νάνα καιμὰ ἀνάγκη νὰ ἐκλέξουμε γιὰ τὴν τέτια δουλειὰ «νέους ἄντρες».

*